

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Builderich OÜ
tk@gigacorn.me
Kase tn 6-8
Järva-Jaani alev
Järva vald
Järva maakond
Registrikood: 16282383

04.06.2025

nr 11.3-1/25/2706

VAIDEOTSUS

Tuginedes Vabariigi Valitsuse 29.11.2021 määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *RRF üldmäärus*) § 15 lõike 2, kliimaministri 24.10.2023 määruse nr 62 „Ehituse e-hüppe toetuse andmise tingimused ja kord“ (edaspidi *meetme määrus*) § 5 lõike 2 ning haldusmenetluse seaduse §-le 73 ja 85 punktidele 1 ja 2, Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka *RTK* või *vahendusasutus* või *vaide lahendaja*)

otsustab:

- 1) rahuldada Builderish OÜ vaie ja tunnistada RTK 31.03.2025 otsus nr 11.3-1/25/1690 taotluse rahuldamata jätmise kohta kehtetuks;
- 2) viia Builderish OÜ esitatud taotluse nr 20.1.01.25-0981 „Config“ osas läbi uus hindamine.

Käesoleva vaideotsusega mitte nõustumisel võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest arvates.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

1.1. RRF üldmääruse § 15 lõike 2 ja meetme määruse § 5 lõike 2 alusel vaatas RTK läbi Builderish OÜ (edaspidi ka *taotleja* või *vaide esitaja*) 30.04.2025 esitatud vaide RTK 31.03.2025 otsusele nr 11.3-1/25/1690 taotluse rahuldamata jätmise kohta (edaspidi *vaidlustatud otsus* või *otsus*) projekti taotluse nr 20.1.01.25-0981 „Config“ (edaspidi *projekt*) osas.

1.2. Vaide esitaja taotleb otsuse kehtetuks tunnistamist ja taotleb projekti uut hindamist.

2. Asjaolud

2.1. Taotleja esitas 20.01.2025 vahendusasutusele taotluse projekti rahastamiseks. Taotluste esitamine toimus tähtajalises taotlusvoorus, mis oli avatud 10.12.2024-

20.01.2025. Projekti abikõlblik maksumus on 40 984 eurot, sh toetus summas 20 492 eurot.

- 2.2. Vahendusasutus kontrollis taotleja ja taotluse vastavust ning tunnistas need vastavaks meetme määruse § 14 lõike 2 alusel. Edasi hindas projekti meetme määruse § 16 lõike 1 alusel kaks eksperti lähtudes meetme määruse § 16 lõikes 3 nimetatud hindamiskriteeriumidest. Projekte hinnati skaalal 0-4, kus 0 tähendab puudulikku ning 4 väga head hinnet. Vastavalt meetme määruse § 16 lõikele 5 lõpeb taotluse hindamine ja tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui hindamiskriteeriumide 1, 2, 3 või 4 hinne on väiksem kui 2.
- 2.3. Vastavalt projekti hindamislehele on eksperdid hindamiskriteeriumis 3 hinnanud projekti hindele 1. Kuivõrd hinne oli väiksem kui 2, siis tulenevalt meetme määruse § 16 lõikele 5 eksperdid taotlust edasi ei hinnanud ning vahendusasutus tegi meetme määruse § 18 lg 1 punkti 2 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

3. Vaide põhjendused

Vaide esitaja leiab, et otsus on tehtud põhjendamatult, vastuolus meetme määruse sätete, toetuse andmise eesmärgi ning haldusmenetluse seaduse aluspõhimõtetega ja tugineb subjektiivsetele oletustele ja hindamiskriteeriumist sõltumatutele hinnangutele. Vaide esitaja on vaides toonud välja järgnevad põhjendused:

- 3.1. Hindaja on kopeerinud hinnangu teise projekti (Kwartal) hindamislehest. RTK otsuses ja hindamislehes on taotluse Configi (esitaja: Builderish OÜ) hindamisel tsiteeritud teise projekti ("Kwartal", esitaja: TK Family Office OÜ) hinnangut. Tegemist on ilmse hindamisveaga, mis viitab hindaja hooletusele ja tegemist on räige menetlusliku rikkumisega. Selline viga seab kahtluse alla hindamise objektiivsuse ja usaldusväärsuse ning on vastuolus haldusmenetluse seaduse § 5, § 6 ja § 10 nõuetega. Seetõttu tuleks taotlust viivitamatult uuesti hinnata..
- 3.2. Hindamiskriteeriumis 1 toodud väide, et „konfiguraator pole uuenduslik digilahendus“, on süvitsi läbimõttlemata ja sisutühi. Hindaja on ekslikult alahinnanud taotluse uuenduslikkust, jättes mulje, et digitaalsed konfiguraatorid on ehitussektoris tavapärased. Tegelikult kirjeldab taotlus unikaalset lahendust Eestis – solar-varjualuste tellimise ja dokumenteerimise täielikku digitaliseerimist koos e-Ehituse platvormi integreerimisega. Süsteem hõlmab kogu protsessi alates tehnilisest konfigureerimisest kuni ehitustegevuse haldusprotsessi algatamiseni. Sellise lahenduse sildistamine mitte-uuenduslikuks viitab hindaja tehnilisele ebakompetentsusele või toetuse eesmärgi eiramisele.
- 3.3. Projekti kvaliteedi hindamine on sisuliselt õigustamatu ja faktiväline. Hindamiskriteeriumi 3 alusel antud hinnang on ebatäpne ja vastuoluline. Hinnangus väidetakse, et taotleja ei ole selgitanud seotust e-Ehituse platvormiga ning et integratsioon ei ole teostatav antud ajaraames. Tegelikult on taotleja taotluses selgelt kirjeldanud automatiseeritud andmete genereerimist, komponendid, mida suunatakse e-Ehituse kaudu registreerimisele ning süsteemi arhitektuuri ja seotust EHR-iga. Lisaks on taotlejal varasem edukas kogemus e-Ehituse platvormi integreerimisega, mida praegu kasutatakse ka reaalses

tootmiskeskkonnas. Hindaja järeldus, et integratsioon ei ole võimalik, põhineb oletustel, mitte faktidel. Samuti on hinnangus sisemine vastuolu – viidatakse taotleja kontakti puudumisele e-Ehituse meeskonnaga, samas kui toetuse eesmärk ise eeldabki sellise integratsiooni loomist. Selline lähenemine rikub haldusmenetluse seaduse § 5 (eesmärgipärasus), § 6 (objektiivsus ja võrdne kohtlemine) ning § 10 (põhjendamiskohustus) põhimõtteid, seades kogu hindamise usaldusväärsuse kahtluse alla.

- 3.4. Hindajalt lisaküsimuste keelamine ei saa olla argument hinnangu pinnapealsuseks. Kui meetme tehniline korraldus ei võimalda hindajatel küsida lisaküsimusi, ei saa see õigustada taotluse tagasilükkamist pelgalt arusaamatuse tõttu. Haldusmenetluse seaduse § 6 ja § 10 kohaselt peab haldusakt põhinema faktilistel asjaoludel, mitte oletustel. Kui hindaja ei mõista tehnilist loogikat või eksib (nt kopeerib hinnangu valesse projekti), siis ei saa hindamine olla objektiivne ega õiguspärane. Sellisel juhul tuleks hinnata hoopis hindamisprotsessi ennast, mitte karistada taotlejat.

4. RTK seisukoht

- 4.1. Vastavalt HMS § 83 lõike 1 kohaselt kontrollitakse vaiet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK kontrollib taotluse rahuldamata jätmise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust lähtudes taotleja poolt vaides esitatud argumentidest. RTK selgitab, et taotluse hindamisetulemuse õiguspärasuse kontrolli vaidemenetluses on piiratud hõlmates üksnes kontrolli, kas haldusakti andmine on kooskõlas õigusnormide ja õiguse üldpõhimõtetega, vastab õiguslikule alusele ning kas hindamises esineb ilmselge diskretsiooniviga. Otsuse õiguspärasuse kontrollis ei vii vaide lahendaja läbi projekti uut hindamist.

- 4.2. Vastavalt meetme määrusele (§ 16 lõigetele 3, 4, ja 5) ja lõike 9 alusel koostatud hindamise tööprotsessile (punktid 2.1., 2.2. ja 2.3.) hinnatakse projekti järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:

- 1) hindamiskriteerium 1 – projekt aitab saavutada toetuse andmise eesmärki;
- 2) hindamiskriteerium 2 – projekti põhjendatus;
- 3) hindamiskriteerium 3 – projekti kvaliteet;
- 4) hindamiskriteerium 4 – taotleja suutlikkus viia projekti tegevused ellu;
- 5) lisakriteerium 5 – projekti otsene kasusaaja.

Hindamiskriteeriume hinnatakse skaalal 0–4, kus 0 tähendab puudulikku ning 4 väga head hinnet ning juhul, kui hindamiskriteeriumide 1, 2, 3 või 4 hinne on väiksem kui 2, lõpeb taotluse hindamine ja tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

- 4.3. Vaide lahendaja peab oluliseks märkida, et meetme määruse § 16 lõike 1 kohaselt hindab vastavaks tunnistatud taotlusi valdkonna kaks eksperti, kellest üks on Kliimaministeeriumi esindaja. Ekspertide nimekirja kohta on teinud ettepaneku Kliimaministeerium. Taotlust hinnanud kaks valdkonna eksperti on RTK-st sõltumatud ning tuginevad oma tegevuses meetme määrusele ja hindamise tööprotsessile. Kuivõrd Vabariigi Valitsuse 29.06.2023 määruse nr 71 „Kliimaministeeriumi põhimääruse“ §-le 6 kuulub elamumajandus ja ehitus

ministeeriumi valitsemisalas, samuti on meetme määruse välja töötaja Kliimaministeerium, siis ei ole RTK-l alust seada kahtluse alla Kliimaministeeriumi poolt välja pakutud eksperdid ja nende pädevus ning mitte arvestada nende seisukohtadega. Samuti ei ole RTK-l õigus muuta ekspertide poolt antud hindeid. Samuti puudub RTK-l konkreetse projekti teadusliku sisu valdkondlik kompetents, mistõttu RTK kui vaideotsuse tegija ei saa ümber hinnata ekspertide hinnangut, vaid saab üksnes hinnata selle õiguspärasust.

- 4.4. Vaide esitaja on heitnud ette, et hindaja on kopeerinud hinnangu teise projekti hindamislehest ja ei vasta antud projekti sisule, mistõttu on tegemist räige menetlusliku rikkumisega ning sellest tulenevalt leiab, et hindaja ei ole taotlust sisuliselt läbi lugenud ega õiglaselt hinnanud. Arvestades, et Builderish OÜ taotluse hindamisel on eksperdid hinnanud taotlust hindamiskriteeriumini 3 (kaasaarvatud) ehk hinnanud taotlust hindamiskriteeriumis 1 hindele 3, hindamiskriteeriumis 2 hindele 4 ning hindamiskriteeriumis 3 hindele 1, kuid TK Family Office OÜ taotluse „Kwartal“ hindamisel on eksperdid hinnanud vaid kahte hindamiskriteeriumit ehk hindamiskriteeriumis 1 andsid eksperdid hindeks 3 ja hindamiskriteeriumis 2 hinde 1, siis eeldab vaide lahendaja, et vaide esitaja etteheide on seotud mõlema projekti hindamiskriteeriumiga 1. Mõlema taotluse hindamiskriteeriumis 1 on eksperdid välja toonud, et digilahendus (taotluses „Kwartal“ infohaldusplatvorm ja taotluses „Config“ konfiguraator) ei ole väga uuenduslik, kuid võivad vastavalt taotluses „Kwartal“ korteriühistute tööd hõlbustada või taotluses „Config“ varjualuste potentsiaalse tellija jaoks protsessi kiirendada.
- 4.5. Vaide lahendaja antud vaide esitaja etteheitega aga ei nõustu. Antud hindamiskriteeriumis tuli ekspertidel hinnata, kas projekt vastab toetuse andmise eesmärgile, on innovaatiline, tegemist on digilahendusega, seotud ehitusvaldkonnaga ning edendab taotleja põhiprotsesse. Ehk siis antud kriteeriumis oli üheks hindamiskomponendiks digilahenduse innovaatus, mistõttu tuli ekspertidel seda taotlustes hinnata. Mõlema taotluse puhul on eksperdid leidnud, et tegemist ei ole väga uuendusliku lahendusega, kuid mõlemad aitavad protsesse kiirendada/hõlbustada. Asjaolu, et lausete ülesehitus ning mõte on analoogne, ei anna alust väita, et eksperdid ei ole mõlemaid taotlusi läbitöötanud ega hinnanud. Seda enam, et taotlust „Kwartal“ hindasid eksperdid hindamiskriteeriumini 2 (kaasaarvatud), kuid taotluse „Config“ osas hindamiskriteeriumini 3 (kaasaarvatud). Samuti ei ole vaide esitaja esitanud ühtegi tõendit antud etteheite osas.
- 4.6. Samuti ei nõusta vaide lahendaja vaide esitaja seisukohaga nagu oleksid eksperdid väitnud, et „konfiguraator pole uuenduslik digilahendus“. Eksperdid on öelnud, et „konfiguraator kui selline pole väga uuenduslik digilahendus“, mis tähendab, et konfiguraatoril on mõned uuenduslikud jooned, mitte aga seda ei pole üldse uuenduslik. Seda kinnitab ka hindepunkti 3 andmine. Kui eksperdid oleksid leidnud, et konfiguraator ei ole üldse uuenduslik, siis oleks see pigem hinde 2 vääriline vastavalt hindamiskriteeriumis toodud komponentidele.
- 4.7. Küll aga hinnates hindamiskriteeriumi 3 hinnangut ja antud hindepunkti vastavalt meetme määrusele ja hindamise tööprotsessile on vaide lahendaja seisukohal, et ekspertide poolt välja toodud põhjendused ei võimalda kontrollida hindepunkti

kujunemise õiguspärasust ega hindamise vastavust meetme määruse ja hindamise tööprotsessile. Hinnangu järeldused ei ole seostatavad hinnatava hindamiskriteeriumis avaldatud hindepunktide kirjeldustega.

- 4.8. Vastavalt meetme määruse § 16 lg 3 punktile 3 ja hindamise tööprotsessi punktile 2.1. hinnatakse hindamiskriteeriumis 3 projekti kvaliteeti. Hindamise tööprotsessi Lisas 1 „Hindamisleht“ on täpsustatud, millisel juhul mitu punkti vastavas hindamiskriteeriumis antakse. Hindamiskriteeriumis 3 saab 4 punkti siis, kui *„plaanitud tegevused ja eelarve on põhjendatud, realistlikud ja hästi läbi mõeldud. Kavandatud tegevustega on probleem lahendatav ning tegevused täidavad projekti eesmärgi. Planeeritud kulutused on kuluefektiivselt viis probleemi lahendamiseks, kulutused on asjakohased ja mõistlikud. On selge, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve koostatud“*. 2 punkti saab siis, kui *„planeeritud eelarve põhjenduses on vajakajäämisi: kavandatud tegevuste ja probleemi lahenduse vahel on ebakõlasid, planeeritud kulutuste osas esineb kriitilisi tähelepanekuid ning kavandatud tegevuste ja projekti eesmärgi vaheline seos ei ole üheselt mõistetav“* ning 0 punkti siis, kui *„kriteerium pole täidetud“*. Punktid 3 või 1 saab juhul, kui hinnang jääb vastavalt, kas 4 ja 2 punkti hinnangute vahele või 2 ja 0 punkti hinnangute vahele.
- 4.9. Ekspertid on andnud hindamiskriteeriumis 3 hindeks 1 ja põhjendanud seda järgmiselt: *„Taotluses on kirjeldatud, et lahendus saab seotud „Ehitisregistri ja e-Ehituse platvormiga, automatiseerides registreerimis- ja dokumenteerimisprotsessid“*. *Esiteks pole hindajatel aru saada, mida täpselt on selle all silmas peetud, teiseks pole taotleja olnud e-ehituse platvormi arendusmeeskonnaga ühenduses. Eeltöö põhjal oleks ta teadnud, et sellise ühenduse analüüs, teostus ning õiguslikult korraldamine ei mahu antud projekti kestuse sisse. Kuna taotlejal pole seetõttu võimalik teha projekti lõppedes taotluses kirjeldatud süsteemidemo, ei ole võimalik antud projekti rahastada.“* Seega nähtub ekspertide põhjendusest, et hinnatud on asjaolusid, mida hindamiskriteeriumis hindamiskomponentidena välja pole toodud. Vaide lahendaja on seisukohal, et vaidlustatud otsuse andmisel on rikutud HMS § 56 haldusakti põhjendamise kohustust määral, mis ei võimalda haldusakti õiguspärasust kontrollida. Selline haldusakt ei vasta HMS §-s 54 nimetatud tunnustele ega ole seetõttu õiguspärane.
- 4.10. Eeltoodud põhjusel leiab vaide lahendaja, et taotlusele omistatud hindepunkti andmine hindamiskriteeriumis 3 ei ole läbipaistev ega kontrollitav, mistõttu vaidlustatud otsus tuleb kehtetuks tunnistada ja taotluse osas viia läbi uus hindamine.
- 4.11. Vaide lahendaja selgitab, et uus hindamine tuleb läbi viia HMS põhimõtteid ja nõudeid järgides – hinnangut tuleb igakülgsest põhjendada ja selgitada, kuidas hinnangus kajastatud järeldusteni jõuti. Hinnangu andmine peab olema läbipaistev ja mõistetav eelkõige taotlejale, aga ka hinnangu hilisemale kontrollijale näiteks vaide- või kohtumenetluses. Hinnangu andmisel tuleb kinni pidada meetme määruse ja hindamise tööprotsessi nõuetest ning hinnata üksnes neid aspekte, mida hindamiskriteeriumid ja hindamise tööprotsessi kriteeriumide kirjeldused ette näevad. Kui taotlust hinnatakse mõnes hindamiskriteeriumis hindamise tööprotsessis nimetatud vahepealsete hinnetega, siis tuleb arvestada, et tööprotsess ei selgita vahepealse hinde andmise loogikat ega kirjelda vahepealsete hinnete sisu,

mistõttu tuleb sellise hinde andmisel hinnangus täpsemalt selgitada, millised on taotluse puudujäägid ja miks tõid see kaasa vahepealse hinde andmise.

- 4.12. RTK selgitab vaide esitajale, et taotluse uuesti hindamine ei tähenda automaatselt seda, et RTK teeb taotluse rahuldamise otsuse, vaid seda, et taotlus läbib kogu hindamisprotsessi uuesti. Uue hindamise tulemusel võib hindamistulemus võrreldes varasemaga muutuda või jääda samaks. Taotluse rahuldamine sõltub meetme määruse § 16 lõikes 5 sätestatud lävendi täitmisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Kerli Brandt
Kerli.Brandt@rtk.ee